

28.08.2012

HUKUKSAL GÖRÜŞ

İTİRAZIN İPTALİ DAVASI “İSLAH” EDİLEREK TAZMİNAT VEYA ALACAK DAVASINA DÖNÜŞTÜRÜLEBİLİR

Özet:

1) “İtirazın iptali” olarak açılan dava, “ıslah” yoluyla “alacak (tazminat) davasına” dönüştürülebilir.

2) İtirazın iptali davasının konusu, ilamsız icra takibine yapılan itirazın “iptali” olup, ayrıca (ıslah yapılmadan), yargılama sırasında saptanan tüm alacağın hüküm altına alınması istenemez.

3) İtirazın iptali davasında kısmi istek olmaz. Eğer icra takip tutarının tamamı için değil de, bir bölümü için harç yatırılmışsa, bu durum kısmi dava olarak nitelenemez. Mahkeme “itirazın iptaline” karar verecekse, eksik harcm tamamlatılması gerekir.

4) Eğer, itirazın iptaline karar verilmişse, takip konusu alacaktan fazlası için ayrı bir dava, “bakiye alacak (tazminat) davası” açılması gerekecektir.

5) Alacağın (tazminatın) likit olmayıp, belirsiz olduğu, yargılamayı gerektirdiği durumlarda (hesaplanan alacak, takip tutarını aşmış olsa dahi) “icra inkâr tazminatına” hükmedilemez.

6) Dava konusu somut olayda, bütün bu ayrıntılara girilmesi gerekmeyip, “itirazın iptali” davasının “ıslah” yoluyla “alacak (tazminat) davasına” dönüştürülmesi yeterlidir.

7) İtirazın iptali davası “ıslah” yoluyla “tazminat davasına” dönüştürüldükten sonra, dava konusu “ölüm nedeniyle” tazminat olduğu için, 6100 sayılı HMK. 107.maddesi uyarınca “belirsiz alacak davası” olarak sürdürülmeli ve öyle sonuçlandırılmalıdır.

8) Dava, haksız fiilden kaynaklanan tazminat isteği olduğu için, davalı işletenin sorumluluğu yönünden olay tarihinden, sigorta şirketi yönünden temerrüt tarihinden faize hükmedilmesi istenmelidir.

I- DAVANIN İNCELENMESİ

Dava : İtirazın iptali.

1- Dava konusu:

26.02.2010 tarihinde meydana gelen trafik kazasında ölen C.D.’nin desteğinden yoksun kalan eşi ve oğlu için (tazminat isteğinin yargılamayı gerektirmesi nedeniyle) doğrudan maddi ve manevi tazminat davası açılması gerekirken,

Davacılar vekili, dava açmak yerine, olay tarihindeki Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası limiti olan 150.000 TL’nin tamamını tazminat olarak alabilecekleri sanısı ile, söz konusu miktar üzerinden “ilamsız icra” takibine girişmiş; itiraz üzerine “itirazın iptali davası” açmıştır.

2- Destekten yoksun kalma tazminatı, likit bir alacak olmayıp, yargılamayı gerektirir; doğrudan icra takibi yapılamaz.

a) Yukarda belirttiğimiz gibi, destekten yoksun kalma tazminatı, likit bir alacak olmayıp yargılamayı gerektirir. Likit bir alacak imiş gibi doğrudan icra takibi yapılamaz.

b) Öte yandan, trafik kazası nedeniyle sigortacının sorumluluğu, 2918 sayılı KTK'nun 91.vd.maddelerinde düzenlenmiş olup, yasa gereği işletenin yaptırmak zorunda olduğu "Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası", ferdi kaza ve koltuk sigortalarında olduğu gibi bir kaza (meblâğ) sigortası olmayıp, bjr sorumluluk (zarar) sigortası türü olduğu için, sigorta poliçesindeki güvence tutarının tamamı (meblâğ sigortası gibi) alınamayıp, sigortacının ödemekle yükümlü olacağı miktar, ancak hesaplanan tazminat tutarı kadardır. Eğer, hesaplanan destek tazminatı toplamı, kaza tarihindeki limiti (güvence tutarını) aşıyorsa, o zaman limitin tamamı ödenir; bakiyesinden işleten ve sürücü veya sigortacı olmayan üçüncü kişiler sorumlu olur.

3- Hem itirazın iptali ve hem alacağın tahsili istenemez.

Davanın konusu "ilâmsız" icra takibine yapılan itirazın "iptali" iken, davacılar vekili, dava dilekçesinin başında ve "sonuç" bölümünün 2.bendinde "Fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere itirazın 20.000 TL. üzerinden **iptaline**" karar verilmesini istemiştir.

Davacılar vekilinin bu isteği bir çok bakımlardan yanlıştır: Şöyle ki:

a) İlamsız icra takibine itiraz üzerine açılan "itirazın iptali" davasında, yalnızca "itirazın iptali" istenebilir. Ayrıca, kısmen veya tamamen "alacağın tahsili" istenemez. Bir başka anlatımla, aynı davada hem "itirazın iptali" ve hem "alacağın tahsili" bir arada olmaz ve mahkemece de istek gibi karar verilemez.

Bu konuda Yargıtay kararlarında şöyle denilmiştir:

İtirazın iptali ve alacak davası nitelikleri ve sonuçları itibarıyla birbirinden farklı dava türleridir. Dava dilekçesinde sadece itirazın iptali istendiği halde, hem alacağın tahsiline hem de itirazın iptaline karar verilemez.

11.HD.16.01.2006 E.2005/159 K.2006/87

İtirazın iptali ile alacağın tahsili birlikte istenemez. Böyle bir durumda; mahkemece davacı tarafa, davasının itirazın iptali mi, yoksa alacak davası mı olduğunun açıklattırılması; buna göre davanın itirazın iptali veya alacak davası olarak sonuçlandırılması gerekir. 9.HD.24.09.2001 E.2001/15124 K 2001/14417

İtirazın iptaliyle birlikte alacağın tahsili istenemez. İtirazın iptali davalarında yargıç, itirazın iptaliyle yetinecek; ayrıca alacağın tahsiline karar verilmeyecektir. Çünkü, İY.67.maddesine göre açılan itirazın iptali davası, açılış biçim ve süresiyle doğurduğu sonuçlar bakımından alacak davasından farklıdır.

Ancak, mahkemece, davacı alacağı yönünden bilirkişi incelemesiyle alacağın miktarı saptanarak hüküm altına alınmasında bir isabetsizlik yoktur. Bu durumda, mahkeme kararının gerekçesinin değiştirilerek ve hükmün düzeltilerek onanması gerektiği halde, her nasılsa Dairemizce bozulduğu anlaşıldığından, davacı yanın karar düzeltme isteminin kabulü uygun görülmüştür. 9.HD.01.07.1994 E.1994/5279 K.1994/7130

b) Yukardaki iki kararda, "davacı vekiline, davasının itirazın iptali mi, yoksa alacak davası mı olduğunun açıklattırılması; buna göre davanın itirazın iptali veya alacak davası olarak sonuçlandırılması" uygun görülmüş; sonuncu kararda da yerel mahkeme kararı "itirazın iptali" biçiminde iken, "alacak davası" olarak düzeltilip onanmış ise de, bu kararlar Yargıtay'ın başka dairelerinin aşağıda açıklayacağımız "itirazın iptali" davasının "ıslah" yoluyla "alacak davasına" dönüştürülebileceğine ilişkin kararlarıyla çelişmektedir.

c) Yukardaki Yargıtay kararlarında doğru olan hususlar:

“İtirazın iptali ve alacak davasının nitelikleri ve sonuçları itibarıyla birbirinden farklı dava türleri olması; bu nedenle, itirazın iptaliyle birlikte alacağın tahsilinin istenememesi; bu tür davalarda yargıcın itirazın iptaliyle yetinmesi, ayrıca alacağın tahsiline karar verememesidir.” .

4- İtirazın iptali davası “ıslah” yoluyla “alacak davasına” dönüştürülebilir.

Yargıtay’ın çeşitli daireleri, gerek “usul ekonomisi” yönünden ve gerekse İcra İflas Kanunu 67.maddesi ile HMUK 83.maddesi (6100/HMK.176) yönünden, “**itirazın iptali**” davasının “**ıslah**” yoluyla “**alacak davasına**” dönüştürülebileceğini kabul etmişlerdir.

Bu konuda Yargıtay kararlarından örnekler aşağıdadır. Özetle:

İtirazın iptali davası olarak açılmış olan davanın, **ıslah** dilekçesi verilerek **alacak davasına dönüştürülmesi** mümkündür. (2004/m.67 1086/m.83)
19.HD.01.02.2006 E2005/10973 K2006/742

Dava, İİK.nun 67. maddesine dayanılarak icra takibine “itirazın iptaline” ilişkin iken, davacı vekili tarafından verilen “**ıslah**” dilekçesi ile davanın **alacak davası** olarak yürütülmesi istenmiş bulunmakla, mahkemece davanın alacak davası olarak incelenip sonuçlandırılması yerine davanın reddine karar verilmesi doğru olmamıştır.

15.HD.23.01.2006 E.2005/7729 K.2006/173

Dava, davacının davalı şirketten olan alacağının tahsiline yönelik “**itirazın iptali**” istemi iken, yargılama sırasında verilen “**ıslah**” dilekçesi ile dava sebebi “**alacak davası**” olarak değiştirilmiş bulunmakla, sonucuna göre karar verilmelidir.

11.HD.16.06.2003 E.2003/797 K.2003/6447

Davacı, dava dilekçesinde “**itirazın iptalini**” istemiş; daha sonra verdiği “**ıslah**” dilekçesi ile davanın “**alacak davası**” olarak görülmesini istemiştir. Bu durumda davanın alacak davacı olarak görülüp sonuçlandırılması zorunludur.

13.HD.09.02.2009 E.2008/9694 K.2009/1327

5- Dava dilekçesindeki “kısmi iptal” isteği hakkında görüşümüz

Davacılar vekili, dava dilekçesinin başında ve sonunda “Fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere itirazın 20.000 TL. üzerinden **iptaline**” karar verilmesini istemiş” olup, eğer “**ıslah**” yoluyla itirazın iptali davası “**alacak davasına**” dönüştürülecekse, bunun bir “**kısmi istek**” olarak kabul edilmesi; 6100 sayılı HMK.107.maddesi uyarınca (bilirkişi hesap raporu verilmiş ve tazminat tutarı belli olmuş bulunmakla) **peşin harç tamamlanılıp**, hesaplanan tazminatın davalılardan tahsiline karar verilmesi gerekir.

6- Davalıların sorumlu olacakları tazminat tutarları:

a) 23.06.2012 tarihli Bilirkişi Raporunda dul eş Ayten Dosdoğru için 178.675,09 TL. ve oğul Burak Dosdoğru için 12.945,03 TL. olmak üzere, toplam: **191.620,12 TL.** destekten yoksun kalma tazminatı hesaplanmıştır.

b) Hesaplanan tazminat tutarı, olay tarihi itibarıyla 150.000 TL. olan trafik sigortası limitini aşmaktadır. Bu nedenle davalı sigorta şirketi 150.000 TL. ile bunun temerrüt tarihinden işletilecek faizi ve tazminatın tamamına orantılı olarak yargılama giderleri ve avukatlık ücretinden sorumlu olacaktır.

c) Davalı işleten ise, hesaplanan tazminatın tamamından sorumlu olacak; sigorta şirketinin 150.000 TL ödemesi durumunda, bakiye alacağı işleten tamamlayacaktır.

SONUÇ VE ÖNERİMİZ:

1) Davacıların ilk vekili, yargılamayı gerektiren bir alacak türü olarak destekten yoksun kalma tazminatı için doğrudan tazminat davası açmak yerine, sigorta limiti üzerinden ilâmsız icra kovuşturması yapmış, itiraz üzerine işbu “itirazın iptali” davasını açmış; dava dilekçesinde yalnızca “itirazın iptalini” istemek yerine, bir usul hatası yaparak 20.000 TL’lık “kısmi iptal” isteminde bulunmuştur. .

2) İtirazın iptali davasında takibe konu alacağın tespiti gerektiği için, yargılama, normal alacak (tazminat) davalarından farksız bir seyir izlemiş; bilirkişi hesap raporuyla da her bir davacının alacak (destekten yoksun kalma tazminat) tutarları belirlenmiş bulunmakla, son aşamaya (karar aşamasına) gelinmiştir.

3) Bu aşamada yapılması gereken en doğru iş, Yargıtay kararlarıyla da kabul edildiği üzere, “**itirazın iptali**” davasını “**ıslah**” yoluyla “**tazminat davasına**” **dönüştürmek** ve peşin harcı da yatırarak, bilirkişi raporunda hesaplanan miktarlar üzerinden tazminata hükmedilmesini istemektir.

Görüşlerimizden yararlanmak isteyen tüm ilgililere sunulur. 28.08.2012

ÇELİK AHMET ÇELİK
(Tazminat Hukuku Uzmanı)

Eki : Yargıtay kararları.

YARGITAY 19. HUKUK DAİRESİ
T. 01.02.2006 E.2005/10973 K.2006/742

**İTİRAZIN İPTALİ DAVASININ “ISLAH” EDİLEREK
ALACAK DAVASINA DÖNÜŞTÜRÜLEBİLMESİ**

ÖZET: İtirazın iptali davası olarak açılmış olan davanın, ıslah dilekçesi verilerek alacak davasına dönüştürülmesi mümkündür. (2004/m.67 1086/m.83)

KARAR : Davacı vekili, müvekkili tarafından davalıya satılıp teslim edilen faturalı ve sevk irsaliyeli mal bedellerinin tahsili için başlatılan icra takibinin itiraz sonucu durduğunu belirterek itirazın iptaline, yüzde 40 tazminata karar verilmesini talep ve dava etmiş; daha sonra, “ıslah” dilekçesi ile davayı “alacak davasına” dönüştürerek, işleyecek avans faiziyle birlikte tahsilini talep etmiştir.

Davalı vekili, davacıya borçlu bulunmadıklarını ve mal teslim almadıklarını bildirerek, davanın reddine ve yüzde 40 tazminata karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece toplanan delillere göre mahkemenin yetki çevresi içindeki icra dairelerinde usulüne uygun yapılmış icra takibi bulunmadığından davanın reddine karar verilmiş hüküm davacı vekilince temyiz edilmiştir.

Dava, itirazın iptali talebine ilişkin olarak açılmışsa da, davacı vekili “ıslah” dilekçesi ile alacak davasına dönüştürmüştür. Mahkemece, davacının ıslah talebi değerlendirilmeden yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırıdır.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle hükmün BOZULMASINA 01.02.2006 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 15. HUKUK DAİRESİ
T. 23.01.2006 E. 2005/7729 K. 2006/173

İTİRAZIN İPTALİ DAVASI
ISLAHLA ALACAK DAVASI OLARAK SONUÇLANDIRILMASI

ÖZET : Dava, İİK.nun 67. maddesine dayanılarak icra takibine “itirazın iptaline” ilişkin iken, davacı vekili tarafından verilen “ıslah” dilekçesi ile davanın alacak davası olarak yürütülmesi talep edildiğinden, mahkemece davanın alacak davası olarak incelenip sonuçlandırılması yerine davanın reddine karar verilmesi doğru olmamış kararın bozulması uygun görülmüştür.

KARAR : Dava İİK.nun 67. maddesine dayanılarak açılan davalının icra takibine vaki itirazının iptaline ilişkindir. Mahkemece İİK.nun 67. maddesindeki sürede davanın açılmadığından bahisle davaya itirazın iptali olarak bakılamayacağından bahisle davanın reddine karar verilmiştir. Gerçekten de İcra dairesine yapılan itirazın alacaklıya tebliğ edildiği tarihten itibaren (1) yıl içerisinde dava açılmaması halinde davanın itirazın iptali davası şeklinde incelenemeyeceği ve kendiliğinden alacak davasına dönüşmeyeceği kabul edilmekte ise de, dava konusu olayda davacı vekili tarafından verilen ıslah dilekçesi ile davanın alacak davası olarak yürütülmesi talep edildiğinden bu durumda mahkemece davanın alacak davası olarak incelenip sonuçlandırılması yerine davanın reddine karar verilmesi doğru olmamış kararın bozulması uygun görülmüştür.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan sebeplerle kararın temyiz eden davacı yararına BOZULMASINA 23.01.2006 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ
T. 16.06.2003 E. 2003/797 K. 2003/6447

İTİRAZIN İPTALİ DAVASINDA DAVA SEBEBİ DEĞİŞTİRİLEBİLİR.
ISLAHLA ALACAK DAVASINA DÖNÜŞTÜRÜLEBİLİR

ÖZET : Dava, davacının davalı şirketten olan alacağının tahsiline yönelik "itirazın iptali" istemi iken, yargılama sırasında verilen "ıslah" dilekçesi ile dava sebebi "alacak davası" olarak değiştirilmiş bulunmakla, sonucuna göre karar verilmelidir.

KARAR : Dava, davacının davalı şirketten olan alacağının tahsiline yönelik itirazın iptali istemine ilişkindir.

Davacı vekili dava dilekçesi ile dava sebebini doktorluk hizmetinden doğan alacak olarak göstermiş iken yargılama aşamasında usulüne uygun olarak verdiği ıslah dilekçesi ile dava sebebini bu kez ortaklıktan dolayı kar payı alacağı, yönetim kurulu başkanlık alacağı ve doktorluk hizmeti olarak göstermiştir.

H.U.M.K.nun 83.maddesine göre, iki taraftan her biri usule müteallik olarak yaptığı muameleyi tamamen veya kısmen ıslah edebilir, bu çerçevede davacının dava sebebini (vakıaları) ıslah ile genişletmesi mümkündür. Islahın, bir tarafın tek taraflı ve açık bir irade beyanı ile yapılması mümkün olup, karşı tarafın veya mahkemenin kabulüne bağlı değildir. O halde mahkemece usulüne uygun olarak yapılmış ve masrafları yatırılmış ıslah istemine itibar edilerek, istek kalemlerine göre görev hususunun tayini gerekirken yazılı olduğu şekilde davacının tüm istekleri yönünden görevsizlik kararı verilmesi doğru görülmemiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün BOZULMASINA 16.06.2003 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 9. HUKUK DAİRESİ
T. 24.09.2001 E. 2001/15124 K. 2001/14417

İTİRAZIN İPTALİ DAVASI
AYNI ZAMANADA ALACAĞIN TAHSİLİNİN İSTENEMEMESİ

ÖZET : İtirazın iptali ile alacağın tahsili birlikte istenemez. Böyle bir durumda; mahkemece davacı tarafa, davasının itirazın iptali mi, yoksa alacak davası mı olduğunun açıklattırılması ve buna göre davanın itirazın iptali ya da alacak davası olarak sonuçlandırılması gerekir.

KARAR : Davacı işçinin daha önce davalı işveren aleyhine açtığı kısmi davada saklı tuttuğu bakiye alacağı için icra takibine başvurduğu, davalının takibe konu alacağın bir kısmına itirazda bulunarak takibin durduğu anlaşılmaktadır.

Davacı işçi, itirazın iptali ve takibin devamı ile icra-inkar tazminatı isteğinde bulunmuş, ayrıca itiraza konu alacağın tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkemece (...) TL. alacağın davalıdan tahsiline, icra-inkar tazminatı isteğinin reddine karar verilmiştir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, itirazın iptali ile alacağın tahsili birlikte istenemez. Böyle bir durumda mahkemece davacı tarafa, davasının itirazın iptali mi, yoksa alacak davası mı olduğunun açıklattırılması ve buna göre davanın itirazın iptali ya da alacak davası olarak sonuçlandırılması gerekir. Dava konusu olayda, davacı aynı davada hem itirazın iptalini hem de alacağın tahsilini istemiş ise de 20.2.2001 tarihli dilekçesinde davasını itirazın iptali ve icra-inkar tazminatı isteğine hasretmiş olduğundan davanın buna göre sonuçlandırılması gerekirdi.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA 24/09/2001 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 13. HUKUK DAİRESİ
T. 09.02.2009 E. 2008/9694 K. 2009/1327

İTİRAZIN İPTALİ DAVASI
ISLAHLA “ALACAK” DAVASINA ÇEVİRİLEBİLİR

ÖZET : Davacı, dava dilekçesinde “itirazın iptalini” istemiş; daha sonra verdiği “ıslah” dilekçesi ile davanın “alacak davası” olarak görülmesini istemiştir. Bu durumda davanın alacak davacı olarak görülüp sonuçlandırılması zorunludur.

KARAR: Davacı, davalıya ödünç para verdiğini, karşılığında bono aldığını, davalının kendisini oyalayıp senedin zamanaşımına uğramasına sebep olduğunu, borcun ödenmediği gibi icra takibine de itiraz edildiğini ileri sürerek itirazın iptali ile icra inkar tazminatının tahsilini istemiştir. Daha sonra talebini ıslah ederek davanın alacak davası olarak görülmesini istemiştir.

Davalı, davacıdan satın aldığı kavak ağaçlarının karşılığında verdiği bono bedelini ödediğini, ancak bononun iade edilmediğini savunarak davanın reddini dilemiştir.

Davanın reddine dair mahkemenin ilk kararının davacının temyizi üzerine dairesizce bozulması sonucu yapılan yargılamada davanın kabulüne, itirazın iptaline, takibin devamına, asıl alacağın % 40'ı oranında icra inkar tazminatının davalıdan tahsiline karar verilmiş; hüküm, davalı tarafından temyiz edilmiştir.

Davacı, dava dilekçesinde itirazın iptalini istemiş ve ancak 12.05.2006 tarihli ıslah dilekçesi ile davanın alacak davası olarak görülmesini istemiştir. Davacı ıslah dilekçesindeki talebi ile bağlı olup, bu nedenle davanın alacak davacı olarak görülüp sonuçlandırılması zorunludur. Mahkemece davaya alacak davası olarak bakılarak hasıl olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde İtirazın iptali olarak karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırıdır. Bozmayı gerektirir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle temyiz olunan kararın davacı yararına **BOZULMASINA** 09.02.2009 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ
T. 16.01.2006 E. 2005/159 K. 2006/87

HEM İTİRAZIN İPTALİNİN VE HEM ALACAĞIN TAHSİLİNİN
BİRARADA İSTENEMESİ VE BU YÖNDE KARAR VERİLEMEMESİ

ÖZET : İtirazın iptali ve alacak davası nitelikleri ve sonuçları itibarıyla birbirinden farklı dava türleridir. Dava dilekçesinde sadece itirazın iptali istendiği halde infazda tereddüde yol açacak şekilde hem alacağın tahsiline hem de itirazın iptaline karar verilemez.

KARAR: Davacı vekili, müvekkili kooperatifin üyesi olan davalının kooperatife borçlarını ödemediğini, alacağın faiziyle birlikte tahsili için başlatılan icra takibine haksız olarak itiraz ettiğini ileri sürerek itirazın iptaline ve icra inkar tazminatının davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir. Davalı vekili, davanın reddini istemiştir.

Mahkemece toplanan delillere ve benimsenen bilirkişi raporlarına göre, davacının davalı kooperatife gecikme faizi borcu bulunduğu gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne, hesaplanan alacağın takip tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsili suretiyle takibin devamına, davalının itirazının bu miktar üzerinden iptaline, itiraza konu alacağın işlemiş faiz alacağı niteliğinde olması nedeniyle icra-inkar tazminatı talebinin reddine karar verilmiştir. Kararı davalı vekili temyiz etmiştir.

1- Davacı kooperatif icra takibinde, asıl alacağın takip tarihinden itibaren işleyecek faiziyle birlikte tahsilini istemiş, yargılama sırasında alınan bilirkişi raporuyla davacı kooperatifin asıl alacağı bulunmadığı, sadece davalının kooperatife geçmiş dönem gecikme

bedeli yani faiz borcunun olduğu tespit edilmiştir. Bu takibe devam edilerek faiz alacağı tahsil edilemeyeceği için devanın reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davanın kısmen kabulüne karar verilmesi doğru görülmemiştir.

2- Kabul şekline göre de;

İtirazın iptali ve alacak davası nitelikleri ve sonuçları itibarıyla birbirinden farklı dava türleridir. Dava dilekçesinde sadece itirazın iptali istendiği halde infazda tereddüde yol açacak şekilde hem alacağın tahsiline hem de itirazın iptaline karar verilmesi ve BK.nun 104. maddesine aykırı şekilde faize faiz yürütülecek şekilde hüküm kurulması da bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ : Yukarıda 1 ve 2 nolu bentlerde açıklanan nedenlerle davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulüyle hükmün davalı yararına BOZULMASINA 16.01.2006 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 23. HUKUK DAİRESİ
T.06.04.2012, E.2012/1156 K.2012/2677

İTİRAZIN İPTALİ DAVASI ALACAK DAVASI OLARAK
ISLAH EDİLEBİLİR

ÖZET : Davacının itirazın iptali olarak açtığı davasını alacak davası olarak islah ettiği ve yerel mahkeme kararı yerinde olduğundan kararın onanması gerekir.

(6100/m.176, 2004/m.67)

KARAR: Davacı vekili, müvekkilinin davalı kooperatife üye iken, 01.07.2003 tarihinde üyelikten ayrıldığını, 6.443,00 TL aidat ödemesi bulunduğunu, davalının çıkma payına mahsuben 4.100,00 TL ödemesinin bulunduğunu, kalan 2.333,00 TL'nin sonra ödeneceğinin kararlaştırıldığını, buna rağmen ödenmeyen alacakları için yaptıkları takibe haksız olarak itiraz edildiğini ileri sürerek, itirazın kaldırılmasını ve % 40 oranında icra inkar tazminatına hükmedilmesini, islah dilekçesi ile bu alacağın tahsilini talep etmiştir.

Davalı vekili, müvekkili kooperatifin genel kurul kararına göre, davacıya olan borcun üç yıl içinde ödenmesinin kararlaştırıldığını, alacağın muaccel olmadığını, davacıdan alacakları için açtıkları dava ile iş bu davanın birleştirilerek takas mahsup yapılması gerektiğini savunarak, davanın reddini talep etmiştir.

Mahkemece, alacak davasının kabulüne dair verilen karar davalı vekilinin temyiz istemi üzerine Dairemizin 30.11.2011 tarih ve 2011/4045-2011/2197 E-K sayılı ilamıyla bozulmuştur.

Bu kez, davacı vekili karar düzeltme isteminde bulunmuştur.

Davacının itirazın iptali olarak açtığı davasını alacak davası olarak islah ettiği ve yerel mahkeme kararı yerinde olduğundan kararın onanması gerekirken maddi hata sonucu bozulmakla, bu kez yapılan incelemede davacı vekilinin karar düzeltme talebinin kabulü ile hükmün onanması gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin karar düzeltme isteminin kabulüne dairemizin 30.11.2011 tarih ve 2011/4045 Esas 2011/2197 Karar sayılı bozma kararımızın kaldırılarak yerel mahkeme kararının yukarıda açıklanan gerekçeyle ONANMASINA 06.04.2012 gününde oybirliği ile karar verildi.

YARGITAY 19. HUKUK DAİRESİ
T. 01.07.1994 E. 1994/5279 K. 1994/7130

İTİRAZIN İPTALİ İLE BİRLİKTE ALACAĞIN TAHSİLİNE
KARAR VERİLEMEZ
ANCAK DAVA, ALACAK DAVASINA DÖNÜŞTÜRÜLEBİLİR

ÖZET : İtirazın iptaliyle birlikte alacağın tahsili istenemez.İtirazın iptali davalarında yargıç, itirazın iptaliyle yetinecek; ayrıca alacağın tahsiline karar verilmeyecektir. Çünkü, İY.67.maddesine göre açılan itirazın iptali davası, açılış biçim ve süresiyle doğurduğu sonuçlar bakımından alacak davasından farklıdır.

Ancak, mahkemece, davacı alacağı yönünden bilirkişi incelemesiyle alacağın miktarı saptanarak hüküm altına alınmasında bir isabetsizlik yoktur. Bu durumda, mahkeme kararının gerekçesinin değiştirilerek ve hükmün düzeltilerek onanması gerektiği halde, her nasılsa Dairemizce bozulduğu anlaşıldığından, davacı yanın karar düzeltme isteminin kabulü uygun görülmüştür.

KARAR: Davacı, itirazın iptaliyle birlikte alacağın tahsilini de istemiştir. Mahkemece itirazın iptali yanında alacağın tahsiline de karar verilmiştir. Oysa, İY.nın 67. maddesine göre açılan itirazın iptali davası, açılış biçim ve süresiyle doğurduğu sonuçlar bakımından alacak davasından ayrımlıdır. **İtirazın iptali davalarında yargıç, itirazın iptaliyle yetinecek**, istem varsa % 40'dan aşağı olmamak koşuluyla inkar ödencesine hükmedecektir. **Ayrıca alacağın ve dolayısıyla faizin alınmasına karar verilmeyecektir.** Tahsil davasında ise, alacağın ve istem varsa faizin alınmasına ilişkin olarak hüküm kurulacaktır. Böylece itirazın iptali davasıyla alacak davası ayrı ayrı hukuksal sonuçlar doğuran, iki ayrı dava türü olmaları nedeniyle bir arada dava edilmesi olanağı yoktur.

Hem itirazın iptali ve hem de alacağın alınması istemini içeren davalarda yargıç, hangi dava türüne göre karar vereceğini saptayabilmek için öncelikle HUMK.nun 179/3 ve 75/2. maddeleri hükümleri doğrultusunda davacıdan hangi seçeneği istediği açıklattırılmalı, sonucuna göre dava koşulları yönünden araştırma ve inceleme yapılarak hüküm kurulmalıdır.

Mahkemece, davacı alacağı yönünden yaptırılan bilirkişi incelemesiyle alacağın miktarı saptanarak hüküm altına alınmasında bir isabetsizlik yoktur. Ancak, alacağın tahsili yanında konusu kalmayan itirazın iptaline de karar verilmesi yanlıştır. Ancak bu yanlışığın giderilmesi için yeniden yargılama yapılması zorunluluğu olmadığından, HUMK.nun 348/7. maddesi gereğince hükmün düzeltilerek onanması gerekmiştir. Böylece, mahkeme kararının gerekçesinin değiştirilerek ve hükmün düzeltilerek onanması gerektiği halde, her nasılsa Dairemizce bozulduğu anlaşıldığından, davacı yanın karar düzeltme isteminin kabulü uygun görülmüştür.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenle davacı vekilinin karar düzeltme isteminin kabulüyle bozma kararının kaldırılmasına, yerel mahkeme kararının gerekçesinin anılan biçimde değiştirilmesine ve hüküm fıkrasının bir no.lu bendinin üçüncü paragrafının ikinci cümlesinde başlayan, "itirazın bu nedenle İK.nun 67. maddesi gereğince iptaline" sözcüklerinin hükümden çıkarılması suretiyle düzeltilmesine ve düzeltilmiş bu biçimiyle "onanmasına" 01.07.1994 gününde oybirliğiyle karar verildi.